MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

Nr 3
ROK XXX

WARSZAWA
15 MARCA 1948 R

DZIENNIK URZĘDOWY

TREŚĆ:

CZĘŚĆ I — ZARZĄDZENIA:

18. ZNIESIENIE I PODZIAŁ AGEND BIURA PRAC KONGRESOWYCH W MSZ.
19. UMOWY NAJMU LOKALI I AKTY KUPNA NIERUCHOMOŚCI.
20. UDZIELANIE WIZ PRZEJAZDOWYCH NA MIĘDZYNARODOWE TARGI W BUDAPESZCIE
21. O DEKLARACJACH WIERNOŚCI.

CZĘŚĆ II — KOMUNIKATY:

22. O NABYCIU LUB UTRACIE OBYWATELSTWA W DRODZE OPCJI. (INTERPRETACJA ARTYKUŁU VI PKT 3 TRAKTATU RYSKIEGO
23. DYSPONOWANIE ZAGRANICĄ GOTÓWKĄ UZYSKANĄ ZE SPADKÓW LUB ODSZKODOWAŃ.
24. ZMIANY W SIECI URZĘDÓW ZAGRANICZNYCH R. P.
25. ZMIANY PERSONALNE.
26. ZMIANY ZARZĄDZONE PRZEZ INNE MINISTERSTWA.
27. ZEZWOLENIE NA PRZYJĘCIE ODZNACZEŃ CUDZOZIEMSKICH.

CZĘŚĆ I

ZARZĄDZENIA

18.

Zniesienie i podział agend Biura Prac Kongresowych w M S Z.

Nr. B. Pers. 912/13 z dnia 15 marca 1948 r

Z dniem 15 marca 1948 r. znoszę Biuro Prac Kongresowych. Agendy zniesionego Biura Prac Kongresowych przejmują w/g kompetencji Departament Polityczny, Departament Ekonomiczny, Departament Prasy i Informacji i Biuro Prawne.

19.

Umowy najmu lokali i akty kupna nieruchomości.

DA. 01/5 z dnia 25 lutego 1948 r.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych stwierdziło, że nie wszystkie Urzędy wykonały zarządzenia Ministerstwa:

a) Nr. D. D. A. 01/22/46, z dn. 28 września 1946 r., w sprawie umów najmu budynków i lokali i aktów kupna nieruchomości, umieszczonego w Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 1. z dn. 31 stycznia 1947 r.;

b) Nr D. D. A. 01/15/46, z dn. 31 sierpnia 1946 r., w sprawie założenia ksiąg inwentarzowej i materiałowej, umieszczonego w Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 4, z dn. 1 października 1946 r.;

bądź z przesłanych Ministerstwu umów najmu lokali i spisów inwentarza widać, że wiele Urzędów wykonało powyższe zarządzenia niedokładnie i niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wobec konieczności zracjonalizowania gospodarki i uregulowania ewidencji:

1. **aktów własności nieruchomości własnych;**
2. **umów najmu budynków i lokali wynajętych;**
3. **inwentarza i**
4. **zużywanych materiałów;**

oraz dla nieodzownego znormalizowania sposobu rozwiązania tych kwestyj we wszystkich Urzędach Zagranicznych, Ministerstwo Spraw Zagranicznych prosi Ob Ob. Kierowników Urzędów podległych o zwrócenie szczególnej uwagi w tym kierunku i niezwłoczne zarządzenie:

przygotowania najpóźniej do dnia 15 kwietnia r. b. wszystkich danych dla ścisłego wykonania powcłanych we wstępie zarządzeń, z podziałem w/g grup podanych w powyższych 4-punktach, bez względu na to czy dane te były przesłane Ministerstwu przy sprawozdaniach ogólnych, bądź oddzielnie, lub nie;

na dzień 15 kwietnia r. b. nieodwołalnie **sporządzić i niezwłocznie po sporządzeniu przesłać Ministerstwu, do** Departamentu Administracyjnego. **wszystkie akty i dane** przy oddzielnych pismach przeprowadzających, w/g powyższych 4 — punktów, a mianowicie

ad. p. 1. **Akty własności** (kupna, darowizny itp.) nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, zajmowanych przez Urzędy, jak i pozostających poza ich użytkowaniem, jeżeli są takie w okręgu Urzędu.

Dokumenty te należy przesłać Ministerstwu w uwierzytelnionych odpisach z tłumaczeniem, zachowując oryginały w aktach Urzędu.

Do przesłanych Ministerstwu aktów własności należy dołączyć plany sytuacyjne budynków, oraz plany i wykazy rozmieszczenia biur i mieszkań reprezentacyjnych i służbowych. Odnośnie budynków pozostających poza

uzytkowaniem Urzędów podległych M. S. Z., a podlegających opiece tych Urzędów, należy przesłać Ministerstwu te same dokumenty własności z dołączeniem opisu sposobu eksploatacji, względnie przez kogo i w jaki sposób są one użytkowane.

ad. p. 2. **Wszystkie umowy najmu** budynków i lokali wynajętych powinny być nie później jak 15 kwietnia r. b. przesłane Ministerstwu w uwierzytelnionych odpisach z tłumaczeniem i załącznikami, stosownie do powołanego we wstępie zarządzenia.

Każda następna nowa, czy przedłużona umowa najmu powinna być sporządzona w/g załączonego przy niniejszym wzoru umowy ramowej z tym, że przy zawieraniu tych umów Ob. Ob. Kierownicy Urzędów będą mogli w wypadkach konieczności, z uwagi na wyjątkowe okoliczności wynikające z miejscowych stosunków, dopuścić pewne odstępstwa w punktach nie zastrzeżonych przez Ministerstwo we wzorze umowy ramowej. Warunki w punktach zastrzeżonych w załączonym wzorze umowy ramowej powinny być bezwzględnie przewidziane i zapewnione. W razie nieosiągalności zgody kontrahenta na któryś z warunków w punktach zastrzeżonych, należy w każdym wypadku wystąpić z dostatecznie umotywowanym wnioskiem do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, dla uzgodnienia odstępstwa.

Każda nowo - zawarta, czy przedłużona umowa najmu powinna być natychmiast po sporządzeniu jej przesłana w uwierzytelnionym odpisie do Ministerstwa wraz ze stosownymi załącznikami, z zachowaniem obowiązujących przepisów przed jej zawarciem, w/g powołanego we wstępie zarządzenia w tym przedmiocie, (przesłania Ministerstwu projektu umowy do zatwierdzenia przed zawarciem).

W wypadku wynajęcia budynku, względnie lokalu z ruchomościami, należy wraz z planem sytuacyjnym i wykazem rozmieszczenia biur i mieszkań załączyć wykaz tych ruchomości, nie mieszając z inwentarzem własnym.

ad. p. 3. Ob. Ob. Kierownicy wszystkich Urzędów Zagranicznych podległych M.S.Z. zarządzą natychmiast:

sporządzenie na dzień 1 kwietnia r.b. dokładnego spisu posiadanego inwentarza;

założenie na dzień 15 kwietnia r.b. księgi inwentarzowej, zgodnie z przepisami w tym przedmiocie, wskazanymi w powołanym we wstępie zarządzeniu i w/g wzoru Nr. 1, w zarządzeniu tym podanym z tym, że dla każdego działu (konta), w/g rodzaju przedmiotów inwentaryzowanych, będzie przeznaczona oddzielna karta, względnie kilka kart księgi z wolnym miejscem rezerwowym, dla wpisywania przybywających przedmiotów i z dostatecznie szeroką rubryką „uwagi", dla odnotowywania w niej wszelkich omówień i możliwych zmian. W ten sposób rozplanowana księga inwentarzowa powinna być obliczona na pomieszczenie zapisów całego posiadanego inwentarza i przedmiotów, które mogą przybyć w przyszłości.

Odpis księgi inwentarzowej, który powinien być dokładnym odbiciem jej, w/g poszczególnych działów (kont), z tym samym co księga rozrubrykowaniem i miejscem rezerwowym na każdym koncie, należy natychmiast po sporządzeniu aktualnego na dzień 1 kwietnia r. b. inwentarza i założeniu księgi, przesłać Ministerstwu (Departament Administracyjny).

Ministerstwo oczekuje od wszystkich podległych Urzędów odpisów nowych ksiąg inwentarzowych, sporządzonych w wyżej podany sposób, bez względu na to, czy Urzędy te przesłały Ministerstwu inne odpisy ksiąg, czy nie. Każde zmiany, zaszłe w stanie ilościowym, względnie jakościowym inwentarza sporządzonego na dzień 1 kwietnia r. b. i objętego w tym dniu księgą inwentarzową, należy podawać Ministerstwu (Departament Administracyjny) w specjalnych, zupełnie oddzielnych sprawozdaniach kwartalnych, na wykazach z podziałem na konta, w/g księgi inwentarzowej.

Sprawozdania takie powinny być sporządzane na pierwszy dzień każdego następującego po 1 kwietnia r. b. kwartału i przesyłane Ministerstwu zaraz po sporządzeniu, niezależnie od wszelkich innych sprawozdań.

Jeżeli w stanie ilościowym, ani jakościowym inwentarza w ciągu kwartału nie zajdą żadne zmiany, wystarczy powiadomić Ministerstwo krótkim pismem, w czasie przewidzianym dla sprawozdań o stanie inwentarza, że zmian nie było. Jeżeli zajdą zmiany nieliczne i rozrzucone po różnych działach (kontach), wystarczy zamiast dla każdej z nich w poszczególnych działach przesyłać wykaz odnośnego działu, wymienić je w krótkim piśmie, z podaniem działów (kont) i pozycji, w których zmiany zostały dokonane.

Do każdego sprawozdania o zmianach w księdze inwentarzowej należy dołączyć protokóły

w/g wzoru Nr. 3, wskazanego w tymże, powołanym we wstępie zarządzeniu.

W żadnym wypadku kwartalne sprawozdanie inwentarzowe nie może być pominięte milczeniem.

Urzędy, które mają już księgi inwentarzowe założone w sposób wyżej podany, mogą przy nich pozostać, powinny tylko uporządkować je na dzień 1 kwietnia r. b., przez dokonanie na poszczególnych kontach wszelkich zaszłych w stanie posiadanego inwentarza zmian, sporządzić odpisy i odpisy te przesłać Ministerstwu.

ad. p. 4. Wszystkie postanowienia ad. p. 3, odnoszą się również do p. 4, począwszy od założenia w powyższy sposób księgi materiałowej i przesłania Ministerstwu jej odpisu z tym, że księga materiałowa powinna mieć wzór Nr. 2, podany w powołanym we wstępie zarządzeniu, a sprawozdania o nabyciu i zużyciu materiałów powinny być przesłane Ministerstwu każdego 1-go dnia miesiąca za miesiąc ubiegły.

Dla kontroli i znormalizowania sprawozdań zużycia materiałów, Urzędy będą przesyłały Ministerstwu jako sprawozdania miesięczne, wykazy przychodu i rozchodu materiałów (wzór Nr. 4), rozrubrykowane wg. księgi materiałowej, z wyszczególnieniem w poszczególnych rubrykach zaprzychodowanych materiałów, z podziałem na konta i pozycje, wg. rodzaju materiałów, jak w księdze materiałowej Urzędu. Wykazy takie sporządzone w formie protokółu, podpisane przez protokólantów i potwierdzone przez Kierownika Urzędu będą jednocześnie protokółami przychodu i rozchodu materiałów, na podstawie których będą dokonywane zmiany w przesłanym Ministerstwu odpisie księgi materiałowej.

Ministerstwo przyjmuje, że wszystkie Urzędy podległe M. S. Z. posiadają Dzienniki Urzędowe M.S.Z. Nr. 1 — 1947 r. i Nr. 4 — 1946 r., zawierające powołane we wstępie zarządzenia wraz z wzorami Nr. 1 (księga inwentarzowa). Nr. 2 (księga materiałowa) i Nr. 3 — (protokół).

Wobec wadliwego rozplanowania w druku Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 4 — 1946 r. tablic wzorów: Nr. 1 i Nr 2, dla uniknięcia nieporozumień, Ministerstwo wyjaśnia, że obie górne tablice na str. 4 i 5 od rubr. 1 do 13 włącznie należą do wzoru Nr. 1 (księga inwentarzowa), a obie dolne: 1-sza od rubryki 1 do 8 — przychód — i 2-ga od rubr. 1 do 7 — rozchód — należą do wzoru Nr. 2 (księga materiałowa).

Na wypadek, gdyby jednak któryś z Urzędów nie posiadał potrzebnego numeru Dz. Urz. M. S. Z., należy go niezwłocznie zażądać i zapoznać się z odnośnymi przepisami.

Wobec sprzeczności postanowienia zawartego w zarządzeniu D. D. A. 01/22/46, z dnia 28. 9.1946 (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 1—1947, poz. 1) z postanowieniem w Dz. Urz. M. S. Z., z dnia 1.7.1936 r., Nr. 8, na którym oparte jest zarządzenie późniejsze, odnośnie przesyłania Ministerstwu umów najmu, dla uniknięcia nieporozumień, Ministerstwo wyjaśnia, że ważne jest późniejsze, t. zn. umowy najmu powinny być nadsyłane w jednym odpisie uwierzytelnionym i tłumaczenie, a nie w oryginale z dwoma odpisami i tłumaczeniem, jak stanowi pkt. 10 wspomnianego zarządzenia z dn. 1.7.1936 r. Oryginał umowy powinien być zachowany w aktach Urzędu.

Nadto, aby nie obciążać Urzędów pracą nie niezbędną, Ministerstwo rezygnuje z otrzymywania od Urzędów, w większych ilościach niż po jednym egzemplarzu, dokumentów i wykazów, o których stanowią powołane we wstępie zarządzenia. Wszystkie te dokumenty powinny być przesyłane Ministerstwu po jednym egzemplarzu i kierowane bezpośrednio do Departamentu Administracyjnego. Dokumenty każdej z czterech wyżej omawianych grup należy przesyłać przy oddzielnym dla każdej grupy, przeprowadzającym piśmie Urzędu.

O każdym wypadku trudności, stanowiącej przeszkodę do wykonania któregokolwiek bądź z postanowień niniejszego zarządzenia, Ministerstwo powinno być powiadomione, aby uzgodnić sposób, w jaki przeszkoda może być usunięta. Nie może być bowiem przeszkodą do sporządzenia dokładnego spisu inwentarza i założenia księgi inwentarzowej trudność, jak np. brak danych do wypełnienia rubryki „cena nabycia, lub wartość szacunkowa" dlatego, że rzekomo nie można niektórych przedmiotów ocenić, jak usprawiedliwiały niektóre Urzędy niezałożenie księgi inwentarzowej. Zdaniem Ministerstwa nie może to być przeszkodą, gdyż każdy przedmiot jeżeli nie z całą dokładnością, to w przybliżeniu może być oceniony, a w wypadkach potrzeby ocenienia pewnych, o niezwykłej wartości przedmiotów, można je ocenić z udziałem specjalisty-rzeczoznawcy.

Oceniać należy w walucie kraju urzędowania i w takiej walucie wypełniać rubrykę „cena nabycia, lub wartość szacunkowa", z równoczesnym wpisaniem obok ceny w walucie obcej, przeliczenia w złotych polskich po kursie aktualnym. Przy przeliczeniu dopuszczalne są pewne zaokrąglenia, dla uproszczenia.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych oczekuje od Ob. Ob. Kierowników podległych Urzędów dopilnowania, aby postanowienia niniejszego zarządzenia, w połączeniu z przepisami zawartymi w zarządzeniach powołanych we wstępie były dokładnie i w terminie wykonane.

Termin wykonania powyższego zarządzenia i przesłania Ministerstwu omówionych dokumentów, odpisów ksiąg i stosownych załączników, Ministerstwo przedłuża dla Urzędów w krajach pozaeuropejskich do dnia 15 maja r.b., z tym jednak, że spis inwentarza wszędzie będzie sporządzony na dzień 1 kwietnia rb.

Księgi inwentarzowe i materiałowe, po 2 egzemplarze każdej, oraz druki protokółów będą Urzędom w najbliższym czasie przesłane, w ślad za niniejszym.

Ministerstwo zapowiada jednocześnie, na marginesie niniejszego, rozesłanie w najbliższym czasie wszystkim podległym Urzędom zarządzeń i instrukcji, celem zracjonalizowania gospodarki samochodami służbowymi. Ministerstwo prosi Ob. Ob. Kierowników Urzędów o wydanie wstępnych zarządzeń w kierunku przygotowania danych co do niezbędnej liczby posiadanych samochodów służbowych, ich stanu, stopnia potrzeby i przydatności każdego wozu, kosztów jego eksploatacji itp.

(wzór)

UMOWA NAJMU

zawarta dn. . . . . 19.... r.
w . . . .
między
p. . . . .
działającym w imieniu . . . .
obierającym prawne miejsce zamieszkania w . . . .
zwanym w dalszym ciągu niniejszej umowy — wynajmującym — z jednej strony,
a
p. . . . .
działającym w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej, należycie upoważnionym i obierającym prawne miesce zamieszkania w . . . . . .
zwanym w dalszym ciągu niniejszej umowy — najemcą — z drugiej strony.

Umawiające się strony określają przedmiot najmu, warunki i wzajemne zobowiązania jak następuje:

Art. 1.

Przedmiotem najmu, według niniejszej umowy, jest nieruchomość (lokal) . . . . . . wg. załączonego planu sytuacyjnego, położona w . . . . którą wynajmujący, za określony w art. 3-cim czynsz, oddaje w najem dla przewidzianego w art. 4-tym użytku.

Art. 2.

Umowę najmu strony zawierają na czas od . . . . do . . . . z tym, że przedłużenie jej może nastąpić przez porozumienie się stron na trzy miesiące przed upływem terminu najmu.

Art. 3.

Czynsz najemny określają strony na sumę . . . . rocznie, na czas określony w art. 2, płatną w terminach: . . . . . .

Art. 4.

Wynajęta nieruchomość (lokal) itd. . . . przeznaczona jest na . . . . i nie może być przez najemcę dla innych celów użytkowana, ani podnajmowana osobom trzecim bez zgody wynajmującego.

Art. 5.

W wypadku likwidacji Urzędu, użytkującego daną nieruchomość (lokal), najemcy przysługuje prawo rozwiązania niniejszej umowy z trzymiesięcznym terminen wypowiedzenia, powiadamiając o tym wynajmującego listem poleconym.

Art. 6.

Najemca przejmuje od wynajmującego przedmiot najmu w stanie . . . . i w takim samym stanie zobowiązuje się go zwrócić po upływie okresu najmu, z uwzględnieniem normalnego stopnia zużycia naturalnego przez użytkowanie dla celów określonych w art. 4, oraz zmian, dokonanych zgodnie z postanowieniami w art. 7.

Art. 7.

Wynajmujący zobowiązuje się do: . . . .
. . . .
względnie upoważnia najemcę do: . . . . .
. . . .

Najemca zobowiązuje się do: . . . . . .
wzgl. upoważnia wynajmującego do: . . . .
w czasie trwania najmu.

Art. 8.

W wypadku potrzeby dokonania oględzin przedmiotu najmu przez wynajmującego względnie osobę upoważnioną przez niego, w czasie trwania niniejszej umowy, najemca zezwoli na to, w godzinach uzgodnionych przez obie strony, na wniosek wynajmującego.

Art. 9.

Najemca zobowiązuje się utrzymywać całość przedmiotu najmu we właściwym porządku.

Art. 10.

Odnośnie podatków, opłat za świadczenia i wszelkich innych należności, obciążających

przedmiot najmu w okresie objętym niniejszą umową, strony układają się jak następuje:

1 . . . . ,
2 . . . . ,
3 . . . . ,

Art. 11.

Z chwilą wygaśnięcia niniejszej umowy, najemca zwróci przedmiot najmu wraz z kluczami wynajmującemu, względnie osobom przez niego upoważnionym nie później niż następnego dnia po dniu tego wygaśnięcia.

Art. 12.

Ostateczny termin zgłaszania wszelkich pretensji ze strony wynajmującego, z tytułu stanu zwróconego przez najemcę przedmiotu najmu, strony ustalają na dzień, w którym wynajmujący, względnie osoby przez niego upoważnione, przejmą od najemcy całość przedmiotu najmu.

Art. 13.

Dla rozstrzygania wszelkich sporów, wynikających z niedotrzymania warunków niniejszej umowy, kompetentne są Sądy Polskie w Warszawie i orzecznictwo ich, według prawa polskiego.

Uwaga:

W wypadkach potrzeby zapewnienia nieprzewidzianych w powyższych artykułach warunków, należy je dodać w dalszych, kolejnych artykułach.

Wyjaśnienia do wzoru umowy najmu.

Do wstępu. Należy przyjąć zasadę, że wszystkie umowy najmu powinny być sporządzane w formie aktów notarialnych.
Od zasady tej dopuszczalne są odstępstwa przy zawieraniu umów na małe, paropokojowe lokale dla mniejszych Urzędów i jeżeli warunki miejscowe za tym przeprzemawiają.

Do art. 1. Dokładny opis nieruchomości, budynku. lokalu itd. Jeżeli budynek (lokal) wynajęto z meblami, dołączyć dokładny spis ruchomości i zrobić wzmiankę o nim, jako o załączniku do umowy.
Należy dokładnie opisać położenie przedmiotu najmu i załączyć plan sytuacyjny.

Do art. 2. Wskazane przy tym zastrzec, że najemcy przysługuje prawo pierwszeństwa do przedłużenia umowy najmu, przed nowymi kandydatami na najemców.

Do art. 3. Wymienić też komu i gdzie czynsz będzie płacony.

Do art. 5. Warunek ten powinien być w miarę możności zapewniony. W wypadku większych trudności, stanowiących przeszkodę do wynajęcia budynku (lokalu), należy przy przesyłanym Ministerstwu projekcie umowy do zatwierdzenia, umotywować konieczność odstąpienia od niego.

Do art. 6. Wskazane jest dokładne opisanie stanu przejmowanych obiektów dla uniknięcia nieporozumień i ewentualnych pretensji o odszkodowanie.

Do art. 7. Należy opisać wszelkie zobowiązania i upoważnienia obu stron do poczynienia umówionych zmian, przeróbek napraw. konserwacji itp., które według umowy. powinny, względnie mogą być przez jedną lub drugą stronę dokonane w czasie trwania najmu.

Do art. 8. Wskazane jest, z uwagi na powagę Urzędu R.P., aby bez istotnej potrzeby nie nawiedzano jego pomieszczeń i aby nie czyniono tego w godzinach niestosowanych.

Do art. 9 Obowiązek może być rozszerzony w razie potrzeby, unikając jednak nadmiernej drobiazgowości, nie licującej z godnością Urzędu R. P.

Do art. 12. W wypadkach uznania potrzeby przedłużenia tego terminu, należy mieć na uwadze zabezpieczenie interesów Skarbu Państwa przed nieuzasadnionymi pretensjami wynajmującego.

Do art. 13. O ile warunek ten okaże się nie do przyjęcia przez wynajmującego, należy go pominąć, unikając specjalnie ze względów zasadniczych wszelkiego stwierdzenia kompetencji miejscowych sądów.

20.

Udzielanie wiz przejazdowych na Międzynarodowe Targi w Budapeszcie.

K. II. 330/10 z dnia 28 lutego 1948 r.

W związku z Międzynarodowymi Targami w Budapeszcie, które odbędą się w dniach od 5 do 10 maja 1948 r., zezwalam na udzielanie wiz przejazdowych uczestnikom, na zasadzie ogólnie obowiązujących przepisów (opłaty wg. T. O. K.) — za okazaniem przez nich specjalnych kart tożsamości, stwierdzających uczestnictwo w Targach.

Posiadanie wiz przejazdowych czechosłowackich jest obowiązkowe, natomiast wizy docelowe zostaną udzielone bezpośrednio przez władze węgierskie przy przekraczaniu granicy Węgier.

21.

O deklaracjach wierności.

K. I. 3201/8 z dnia 3 marca 1948 r.

Po wejściu w życie dekretu z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępstwo od narodowości w czasie wojny 1939 — 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 237) składanie deklaracji wierności Narodowi Polskiemu stało się zbędne.

W związku z powyższym zarządzam, aby Urzędy Konsularne R. P. zaniechały przyjmowania i przesyłania władzom administracji ogólnej wyżej wspomnianych deklaracji wierności.

Warszawa, dnia 15 marca 1948 r.

Minister
(—) Zygmunt Modzelewski.

CZĘŚĆ II

KOMUNIKATY

22.

O nabyciu lub utracie obywatelstwa w drodze opcji. (Interpretacja artykułu VI pkt. 3 Traktatu Ryskiego).

K. I. 322/6 z dnia 24 lutego 1948 r.

Ministerstwo podaje do wiadomości, — w celu ścisłego stosowania — Okólnik Nr. 9 Ministerstwa Administracji Publicznej z dnie 11.II. 1948 r. w sprawie interpretacji artykułu VI pkt. 3 Traktatu Ryskiego:

Wyciąg z Dziennika Urzędowego Ministerstwa Administracji Publicznej z dnia 11.II.1948 r. Nr. 3.

Okólnik Nr. 9

z dnia 11 lutego 1948 r. w sprawie interpretacji artykułu VI. pkt. 3 Traktatu Ryskiego. L. dz. IV AA. 507/48.

Do obywateli Wojewodów, Prezydentów m. st. Warszawy i m. Łodzi, Starostów powiatowych oraz Prezydentów miast, stanowiących powiaty miejskie.

Wobec podniesionych wątpliwości, jakie nasuwają się przy interpretacji art. VI pkt. 3 Traktatu Pokoju między Polską a Rosją i Ukrainą, podpisanego w Rydze dnia 18.III.1921 r., a ratyfikowanego na mocy ustawy z dnia 15.IV. 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299), Ministerstwo Administracji Publicznej wyjaśnia:

Art. VI przytoczonego Traktatu Ryskiego normuje sprawę nabycia i utraty obywatelstwa polskiego wzgl. obywatelstwa Z. S. R. R. przez określone kategorie osób w drodze opcji. Pkt. 3 tego artykułu zawiera postanowienie, że przepisy pkt. 1 i 2 o opcji stosuje się również do osób odpowiadających wymaganym warunkom, o ile znajdują się one w chwili ratyfikacji Traktatu (30.IV. 1921 r.) poza granicami Polski, wzgl. Rosji i Ukrainy i nie są obywatelami państwa, w którym przebywają.

Istotę zagadnienia stanowi odpowiedź na pytanie, czy osoby odpowiadające wymogom pktu 1 i 2 art. VI. Traktatu Ryskiego, które znajdowały się w chwili ratyfikacji Traktatu Ryskiego (30.IV.1921 r.) poza granicami Polski, wzgl. Rosji i Ukrainy, a nie były obywatelami państw w którym przebywały, winny były dla nabycia obywatelstwa polskiego złożyć opcje, czy też także w razie zaniedbania opcji obywatelstwo polskie nabyły automatycznie na podstawie art. 2, ust. 1, pkt. a), d) ustawy z dnia 20.I. 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) te kategorie spośród nich, które odpowiadają postanowieniom tej ustawy.

Według pierwotnej interpretacji, zawartej w instrukcji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 10.VI.1921 r. Nr. AE. 1024 w sprawie nabycia i utraty obywatelstwa polskiego w myśl art. VI. Traktatu Ryskiego — omawiana, rodzajowo określona grupa osób, nabyła obywatelstwo polskie bez składania w tym celu opcji.

W roku 1929 wydany został przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnik (daty i Nr. nie można ustalić, gdyż nie był on zamieszczony w zbiorze Zarządzeń Min. Spr. Wewn. z 1930 r.), którym zmieniono powołaną instrukcję w tym kierunku, iż w razie zaniedbania opcji osoby przewidziane w p. 3 art. VI Traktatu nie nabyły obywatelstwa polskiego.

Ministerstwo Administracji Publicznej uważa za uzasadnione powrócić do pierwotnej interpretacji art. VI, potwierdzonej też w wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 4.XI.1932 r. l. rej. 6378/41 i zarządza załatwienie spraw obywatelstwa kategorii osób wyżej omawianych w oparciu o tę pierwotną interpretację przepisu.

Dyrektor Departamentu

(—) Mgr. **Wł. Graboń**

23.

Dysponowanie zagranicą gotówką uzyskaną ze spadków lub odszkodowań.

K. I. 317/2/9 z dnia 8 marca 1948 r.

W uzupełnieniu Komunikatu z dnia 1 stycznia 1947 r. Nr. K. I. 710/312 (Dz. Urz. M. S. Z. Nr. 1, poz. 10 z 1947 r.) Ministerstwo Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Komisją Dewizową wyjaśnia, że z dekretu dewizowego bynajmniej nie wynika, ażeby czynności, zmierzające do zabezpieczenia spadków, a wykonywane przez polskie placówki konsularne na podstawie pełnomocnictw zainteresowanych obywateli polskich, były objęte reglamentacją dewizową. Wszczynanie więc postępowania spadkowego i dokonywanie wszelkich czynności, zmierzających do ustalenia masy spadkowej, może być dopełniane bez zgody Komisji Dewizowej. Konieczność przestrzegania ograniczeń dewizowych rozpoczyna się dopiero od momentu udzielenia przez osoby zainteresowane pełnomocnikom zleceń co do dysponowania majątkiem posiadanym zagranicą. Np. spadkobierca, zamieszkały w kraju, zleca Konsulatowi sprzedaż nieruchomości spadkowej, umieszczenie sum uzyskanych ze spadku w jednym z banków zagranicznych, bądź wypłaty tej sumy w całości lub części osobie zamieszkałej zagranicą. Tego rodzaju dyspozycja ze strony obywateli, zamieszkałych w kraju, powinna być poprzedzona wykazaniem się uprzednio uzyskanym zezwoleniem Komisji Dewizowej, przy czym w braku takiego zezwolenia placówki konsularne mają obowiązek odmowy wykonania nadesłanego zlecenia.

Natomiast pełnomocnictwa, w których zawarte jest jednocześnie wyraźne zlecenie sprowadzenia do Polski należnego obywatelowi polskiemu świadczenia, mogą być sporządzane bez potrzeby wyjednywania zezwoleń Komisji Dewizowej (art. 8 ust. 4 in fine dekretu dewizowego).

24.

Zmiany w sieci urzędów zagranicznych R. P.

Urzędy reaktywowane i ustanowione:

NIEMCY

Konsulat R. P. w Düsseldorf — z dniem 1 marca 1948 r. z kompetencją terytorialną na prowincje: Westfalia i Północna Nadrenia (Westfalen, Nordrhein). Konsulat R. P. w Düsseldorf podlega Szefowi Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie.

Konsulat R. P. w Monachium — z dniem 15 marca 1948 r. z kompetencją terytorialną na prowincje Bawaria Dolna i Górna (Bayern). Konsulat R. P. w Monachium podlega Szefowi Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie.

Konsulat R. P. w Rastatt — z dniem 1 marca 1948 r. z kompetencją terytorialną na francuską strefę okupacyjną Niemiec (Rheinland-pflaz, Saargebiet, Würtemberg-Hohenz., Baden) Konsulat R. P. w Rastatt podlega Szefowi Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie.

25.

Zmiany personalne w urzędzie centralnym Ministerstwa Spraw Zagranicznych i w urzędach podległych w okresie luty — marzec 1948 r.

Mianowani dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej:

inż D r u t o J a n — ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym R. P. przy prezydencie Republiki Tureckiej z dniem 20 stycznia 1948 r.

dr G i e b u ł t o w i c z J ó z e f — I sekretarz Ambasady R. P. w Waszyngtonie

— posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym R. P. w Oslo przy królu Norwegii z dniem 1 marca 1948 r.

dr Giebułtowicz Józef — poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. przy królu Norwegii w Oslo — posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym w Reykjavik przy prezydencie Republiki Islandii z dniem 1 marca 1948 r.

Milnikiel Eugeniusz Jan — chargé d'affaires w Iranie — posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym R. P. przy rządzie Jego Królewskiej Mości Jerzego VI w Dominium Kanady w Ottawie z dniem 1 lutego 1948 r.

Olszewski Józef — minister pełnomocny, dyrektor Departamentu Politycznego w MSZ — ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym R. P. w Pradze przy prezydencie Republiki Czechosłowackiej z dniem 1 marca 1948 r.

Ostrowski Adam — poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. przy rządzie Królestwa Szwecji w Sztokholmie — ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym R. P. przy prezydencie Republiki Włoskiej w Rzymie z dniem 1 marca 1948 r.

Odwołani dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej:

dr Elmer Benedykt — poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. w Hadze — z dniem 15 lutego 1948 r.

Rogalski Mieczysław — poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny R. P. w Oslo i w Reykjavik — z dniem 30 listopada 1947 r.

inż. Wierbłowski Stefan — ambasador nadzwyczajny i pełnomocny R. P. w Pradze — z dniem 31 stycznia 1948 r.

Mianowani w Centrali MSZ:

Dyszlewska Maria — starszy rejestrator w MSZ — podreferendarzem z dniem 1 stycznia 1948 r.

Fleszar Mieczysław — prowizoryczny naczelnik wydziału w MSZ — naczelnikiem wydziału z dniem 1 marca 1948 r.

Imielska Janina — radca w MSZ — wice-dyrektorem Biura Personalnego z dniem 7 marca 1948 r.

Piotrowski Czesław — podreferendarz w MSZ — referendarzem z dniem 1 lutego 1948 r.

Sowiński Stefan — woźny w MSZ — starszym rejestratorem z dniem 1 marca 1948 r.

Stróżecka Eleonora — pracownik kontraktowy w MSZ — radcą z dniem 1 marca 1948 r. z równoczesnym powierzeniem pełnienia obowiązków naczelnika Wydziału Krajowego w Departamencie Prasy i Informacji.

Inż. Wierbłowski Stefan — ambasador nadzwyczajny i pełnomocny R. P w Pradze — sekretarzem generalnym MSZ z dniem 1 lutego 1948 r.

Przeniesieni:

Kowalska - Zajączkowska Eugenia — referendarz w MSZ — do Referatu Organizacyjnego w Gabinecie Ministra z dniem 1 marca 1948 r.

Matysiak Tadeusz — referendarz w MSZ — do Wydziału Zachodniej i Północnej Europy z dniem 1 marca 1948 r.

Rólski Władysław — referendarz w MSZ — do Wydziału Zachodniej i Północnej Europy z dniem 5 lutego 1948 r.

dr Szenic Stanisław — radca w MSZ — do Biura Prac Kongresowych z 1 lutego 1948 r.

Tykociński Władysław — radca w MSZ — do Wydziału Środkowo - Europejskiego z dniem 1 marca 1948 r.

Mianowani na stanowiska w urzędach zagranicznych R. P.:

dr Bielawski Józef — pracownik kontraktowy w MSZ — **attaché Am-**

basady R. P. w Ankarze z dniem 1 lutego 1948 r.

Ciechanowski Marian — radca w MSZ — konsulem R. P. w Algerze z dniem 1 marca 1948 r.

Gebert Stanisław — radca w Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie — I sekretarzem Ambasady z równoczesnym przydzieleniem do Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie z dniem 1 marca 1948 r.

dr Gutkowski Jerzy — radca w MSZ — wicekonsulem w Konsulacie Generalnym R. P. w Tel - Aviv z prawem używania tytułu konsula R. P. ad personam z dniem 1 lutego 1948 r.

Kadlef Julian — etatowy pracownik w Biurze Radcy Handlowego przy Ambasadzie R. P. w Moskwie — attaché Ambasady R. P. w Moskwie z dniem 1 lutego 1948 r.

Kasprzyk Rudolf, — instruktorem oświatowym przy Ambasadzie R. P. w Paryżu z dniem 1 marca 1948 r.

Lewandowski Tadeusz — radca w Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie — II Sekretarzem Ambasady z równoczesnym przydzieleniem do Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie z dniem 1 marca 1948 r.

Korwin - Pawłowski Stanisław — pracownik kontraktowy w MSZ — I sekretarzem Ambasady R. P. w Ankarze z dniem 16 marca 1948 r.

dr Kułakowski Tadeusz — radca w Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie — wicekonsulem w Konsulacie R. P. w Monachium z dniem 16 marca 1948 r.

Meller - Sendler Antoni — attaché prasowy w Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie — I sekretarzem Ambasady z równoczesnym przydzieleniem do Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie z dniem 1 marca 1948 r.

Minkowski Andrzej — attaché Poselstwa R. P. w Bernie — II sekretarzem Poselstwa R. P. w Bernie z dniem 1 lutego 1948 r.

Morski Albert — I sekretarz Ambasady R. P. w Londynie — konsulem generalnym z równoczesnym powierzeniem kierownictwa Konsulatu Generalnego R. P. w Londynie z dniem 1 lutego 1948 r.

inż. Pianowski Jan — pracownik kontraktowy w MSZ — attaché Ambasady R. P. w Nankinie z dniem 1 marca 1948 r.

Pilarski Janusz — pracownik kontraktowy w Konsulacie R. P. w Sztokholmie — wicekonsulem w Konsulacie R. P. w Sztokholmie z dniem 1 marca 1948 r.

Ranicki Marceli — pracownik kontraktowy w MSZ — wicekonsulem w Konsulacie Generalnym R. P. w Londynie z dniem 1 lutego 1948 r.

Rólski Władysław — referendarz w MSZ — II sekretarzem Poselstwa R. P. w Oslo z dniem 1 marca 1948 r.

Symonolewicz Konstanty — radca w MSZ — I sekretarzem Ambasady R. P. w Nankinie z dniem 1 marca 1948 r.

Zieliński Piotr — pracownik kontraktowy w MSZ — attaché Poselstwa R. P. w Brukseli z dniem 1 lutego 1948 r.

Żeligerski Ignacy — pracownik kontraktowy w Agencji Konsularnej R. P. w Lipsku — wicekonsulem w Agencji Konsularnej R. P. w Lipsku z dniem 1 marca 1948 r.

Otrzymali prawo używania tytułu:

Katz - Suchy Juliusz — radca w Delegacji R. P. przy Narodach Zjednoczonych — ministra pełnomocnego ad personam z dniem 10 lutego 1948 r.

Odwołani do Centrali:

Balicka Janina — podreferendarz w Ambasadzie R. P. w Pradze — z dniem 31 marca 1948 r. z równoczesnym mianowaniem referendarzem i przydzieleniem do Sekretariatu sekretarza generalnego.

Marianowicz Antoni — attaché Poselstwa R. P. w Brukseli — z dniem 1 marca 1948 r. z równoczesnym mianowaniem referendarzem w dyspozycji Biura Personalnego.

Neuweld Marek — radca na urlopie bezpłatnym, obecnie pracownik kontraktowy w Konsulacie Generalnym R. P. w Chicago — z dniem 15 kwietnia 1948 r. z równoczesnym przydzieleniem do dyspozycji Biura Personalnego w charakterze radcy.

Tykociński Władysław — zastępca szefa Polskiej Misji Wojskowej w Baden - Baden — z dniem 1 marca 1948 r. z równoczesnym mianowaniem radcą w dyspozycji Biura Personalnego.

Wdowiak Jan — radca na urlopie bezpłatnym, obecnie pracownik kontraktowy w Poselstwie R. P. w Rio de Janeiro — z dniem 31 kwietnia 1948 r. z równoczesnym przydzieleniem do Wydziału Łączności w charakterze radcy.

Zaleski Stefan, — II sekretarz Poselstwa R. P. w Kopenhadze — z dniem 16 lutego 1948 r. z równoczesnym mianowaniem referendarzem w dyspozycji Biura Personalnego.

Przesunięto termin odwołania:

Sośnicki Stanisław — radca Ambasady R. P. w Ankarze — z dnia 31 stycznia 1948 r. na dzień 29 lutego 1948 r.

Otrzymali urlop bezpłatny:

Bekier Aleksander — radca w MSZ — od dnia 29 lutego 1948 r. do dnia 31 sierpnia 1948 r.

Dudziński Roman — radca w MSZ — od dnia 15 lutego 1948 r. do dnia 14 lutego 1949 r.

Kolankowski Zygmunt — radca w MSZ — od dnia 1 marca 1948 r. do dnia 28 lutego 1949 r.

Łuczko Kazimierz — podreferendarz w MSZ — od dnia 6 kwietnia 1948 r. do dnia 31 grudnia 1948 r.

Marianowicz Antoni — referendarz w MSZ — od dnia 1 marca 1948 r. do dnia 28 lutego 1949 r.

Szur Aleksandra — referendarz w MSZ — otrzymała przedłużenie urlopu do dnia 31 marca 1949 r.

Thomas Bronisław — radca w MSZ — od dnia 30 września 1947 r. do do dnia 30 września 1948 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

Wielowiejski Henryk — radca w MSZ — z dniem 1 stycznia 1948 r.

Zwolnieni ze służby w MSZ:

De Hagen Dąbrowski Edward — referendarz w MSZ — z dniem 29 lutego 1948 r. na własną prośbę.

Kobiałka Franciszek — fizyczny pracownik etatowy w MSZ — z dniem 30 czerwca 1948 r. ze zwolnieniem od pełnienia obowiązków służbowych z dniem 1 marca 1948 r.

Ludawska Janina — prowizoryczny referendarz w MSZ na urlopie bezpłatnym — z dniem 30 listopada 1947 r. na własną prośbę.

dr Mazurek Andrzej — radca w MSZ — z dniem 31 maja 1948 r. ze zwolnieniem od pełnienia obowiązków z dniem 1 lutego 1948 r.

Prawdzic Juliusz — radca w MSZ — z dniem 31 października 1947 r. na własną prośbę.

Pruszyński Mieczysław — radca w MSZ — z dniem 31 marca 1948 r. na własną prośbę.

Zmiany zarządzone przez inne Ministerstwa:

płk Bardach Juliusz — odwołany z dniem 5 marca 1948 r. pismem ministra Obrony Narodowej z dnia 3 lutego 1948 r. Nr. 5/Ż/48/Dr z zajmowanego stanowiska attaché wojskowego przy Ambasadzie R. P. w Moskwie.

kpt Z a b i e ł ł o J e r z y — mianowany dekretem ministra Obrony Narodowej z dnia 30 stycznia 1948 r. Nr. 2/Ż/48/Dr, zastępcą attaché wojskowego przy Ambasadzie R. P. w Rzymie.

Zezwolenie na przyjęcie odznaczeń cudzoziemskich.

P. D. 156 z dnia 19 lutego 1948 r.

Prezydent Rzeczypospolitej zarządzeniem z dnia 13 lutego 1948 roku udzielił:

A l e k s a n d r o w i B e k i e r o w i — radcy w MSZ zezwolenia na przyjęcie i noszenie krzyża oficerskiego francuskiego orderu Legii Honorowej oraz francuskiego Krzyża Wojennego z palmami.

P. D. 219—228 z dnia 13 marca 1948 r.

Prezydent Rzeczypospolitej zarządzeniem z dnia 7 marca 1948 roku udzielił następującym osobom zezwolenia na przyjęcie i noszenie orderów państw obcych:

Z y g m u n t o w i M o d z e l e w s k i e m u — ministrowi Spraw Zagranicznych — wielkiej wstęgi węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

dr A l f r e d o w i F i d e r k i e w i c z o w i — posłowi R. P. w Budapeszcie — wielkiej wstęgi węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

dr S t a n i s ł a w o w i L e s z c z y c k i e m u — podsekretarzowi stanu w MSZ — krzyża komandorskiego z gwiazdą węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

J ó z e f o w i O l s z e w s k i e m u — ministrowi pełnomocnemu, dyrektorowi Departamentu Politycznego w MSZ — krzyża komandorskiego z gwiazdą węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

W i k t o r o w i G r o s z o w i — ministrowi pełnomocnemu, dyrektorowi Departamentu Prasy i Informacji w MSZ — krzyża komandorskiego z gwiazdą węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

A d a m o w i G u b r y n o w i c z o w i — dyrektorowi Protokółu Dyplomatycznego w MSZ — krzyża komandorskiego węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

F r a n c i s z c e J a n i s z e w s k i e j — wicedyrektorowi Gabinetu Ministra Spraw Zagranicznych — krzyża komandorskiego węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

A l e k s a n d r o w i J a c k o w s k i e m u — wicedyrektorowi Departamentu Prasy i Informacji w MSZ — krzyża komandorskiego węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

W i e s ł a w o w i S o b i e r a j s k i e m u — naczelnikowi Wydziału Południowo - Wschodniego w Departamencie Politycznym w MSZ — krzyża komandorskiego węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

T a d e u s z o w i F a n g r a t o w i — sekretarzowi Poselstwa R. P. w Budapeszcie krzyża komandorskiego węgierskiego republikańskiego orderu Zasługi.

---

wz. Dyrektor Gabinetu Ministra

Warszawa, dnia 15 marca 1948 r. (—) **Franciszka Janiszewska**

Redakcja i Administracja

Ministerstwo Spraw Zagranicznych — Gabinet Ministra — Warszawa, Aleja I Armii W. P. Nr 23

PWZG Warszawa, Tamka 3, 500. Zam. 326 III 48 B-60004.